

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne	5.1.0441
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Instytut Psychologii	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Biologii	Biologia	moduł specjalnościowy	biologia medyczna
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	chemia biomedyczna, chemia, Podstawowa
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	chemia biologiczna
Wydział Chemii	Chemia	specjalizacja	Podstawowa
		poziom	wszystkie
		forma	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		forma	stacjonarne
Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Filologiczny	Logopedia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Historyczny	Historia	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		forma	stacjonarne
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	specjalizacja	wszystkie
		poziom	drugiego stopnia, pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne

Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia fizyczna z geoinformacją, Geografia społeczno- ekonomiczna z elementami GIS	poziom	wszystkie
		forma	wszystkie
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Dorota Dykalska; dr Grażyna Szyling; dr Dorota Bronk; prof. UG, dr hab. Marta Łockiewicz; dr Danuta Grzybowska

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Formy zajęć

Wykład, Ćw. audytoryjne

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Ćw. audytoryjne: 6 godz., Wykład: 24 godz.

Liczba punktów ECTS

2

2 ECTS = 50 godzin

wykład 24 godz.

ćwiczenia 6 godz.

+ 20 godz. przygotowania do zajęć i ostatecznego zaliczenia przedmiotu

Termin realizacji przedmiotu

2023/2024 letni

Status przedmiotu

obowiązkowy

Język wykładowy

polski

Metody dydaktyczne

- Analiza przypadku (studium przypadku)
- Dyskusja
- Praca w grupach
- Wykład problemowy
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

Wykład: test z pytaniami zamkniętymi + jedno pytanie otwarte o charakterze problemowym

Ćwiczenia: obecność i aktywny udział w zajęciach + wykonanie wszystkich zadań (kart pracy) realizowanych podczas ćwiczeń

Podstawowe kryteria oceny

Kolokwium: kryterium zaliczenia przedmiotu stanowi poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).
Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach, których kryterium zaliczenia stanowi: obecność i aktywny udział w zajęciach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt kształcenia	Kolokwium	Praca w grupach	Analiza przypadku	Dyskusja
Wiedza				
CKN_W2	+	+	+	
CKN_W4	+	+	+	
CKN_W5	+	+	+	+
CKN_W6	+	+	+	+
CKN_W7	+	+	+	+
CKN_W14	+	+	+	+
Umiejętności				
CKN_U2		+	+	+
CKN_U3	+	+	+	+
CKN_U7	+		+	+
CKN_U12		+	+	+
Kompetencje				
CKN_K4		+	+	+
CKN_K7		+	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybranie specjalności nauczycielskiej na kierunku studiów

B. Wymagania wstępne

Brak

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z psychologicznym i pedagogicznymi aspektami procesów uczenia się, podstawami pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, funkcjonowaniem szkolnym uczniów z niepełnosprawnością, oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poznanie przez studentów pedagogicznych aspektów procesu diagnozowania nauczycielskiego oraz zasad projektowania wsparcia dla uczniów z trudnościami w uczeniu się i pracy z nimi.

Rozwijanie umiejętności nauczycielskiego diagnozowania potencjału uczniów oraz wspierania ich rozwoju poznawczego we współpracy ze specjalistami i innymi nauczycielami.

Przygotowanie do organizowania kształcenia w edukacji włączającej.

Treści programowe

Wykłady (część psychologiczna, 12 godz.):

I. Psychologiczne aspekty procesów uczenia się:

Procesy poznawcze człowieka kluczowe dla uczenia się: procesy spostrzegania i uwagi, pamięć jako podstawowy mechanizm przechowywania informacji, myślenie i rozwiązywanie problemów, kompetencja językowa.

Neuropsychologiczne podstawy uczenia się. Modele, metody i techniki uczenia się.

Specyficzne trudności w uczeniu się, ich przyczyny.

Motywacja do uczenia się, jej typy oraz mechanizmy wzbudzania i podtrzymywania.

Rozpoznanie i wspieranie potencjału poznawczego ucznia. Identyfikacja potrzeb, zainteresowań i zdolności, wspomaganie ucznia w rozwijaniu zainteresowań. Praca z uczniem uzdolnionym i szczególnie uzdolnionym.

Nowoczesne metody wspierania uczenia się. The Feuerstein Instrumental Enrichment Program - mediacja metodą rozwijania potencjału poznawczego ucznia.

Wykłady (część pedagogiczna, 10 godz.):

II. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty.

Krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami,

Pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej.

Problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie.

Sytuacja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie).

III. Praca z uczniem mającym trudności w uczeniu się:

Zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie.

Ćwiczenia (część pedagogiczna, 6 godz.):

Zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice.
Dostosowywanie procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów), ocena skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
Specyficzne trudności w uczeniu się i sposoby ich przewyżczenia – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):
 Feuerstein, R. Feuerstein, R. Falik, L. Rand, Y. (2006). Creating and enancing cognitive modifiablity: The Feuerstein Instrumental Enrichment Program. Jerozolima: ICELP Publications
 Kotarski, R. (2017). Włam się do mózgu. Warszawa: Altenberg
 Mickiewicz J. (2011), Dysleksja rozwojowa – podstawy diagnozy i terapii, Toruń.
 Olechowska A. (2016), Specjalne potrzeby edukacyjne, Warszawa.
 B. Literatura uzupełniająca
 Woolfolk, A. (2016b). Educational Psychology. Edinburgh, England: Pearson Education Limited.
 Walker, T. D. (2017). Fińskie dzieci uczą się najlepiej. Warszawa: Wydawnictwo Literackie

Kierunkowe efekty uczenia się

- CKN_W2
- CKN_W4
- CKN_W5
- CKN_W6
- CKN_W7 i CKN_W14
- CKN_W10
- CKN_U2
- CKN_U3
- CKN_U7
- CKN_U12
- CKN_K4
- CKN_K7

Wiedza

CKN_W2
 Student/ka zna i rozumie:
 (B.1.W.1.) pojęcia: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego; zdolności i uzdolnienia.
 (B.1.W.2.) rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), szczególne uzdolnienia.
 (B.1.W.4.) proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania; trudności w uczeniu się oraz ich przyczyny; metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
 CKN_W4
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.3.) rodzaje i znaczenie pomocy psychologiczno-pedagogiczna w szkole (regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty).
 CKN_W5
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.4.) pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie.
 CKN_W6
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.5.) sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematyka oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 CKN_W7 i CKN_W14
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.6.) zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewyżczenia; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice
 CKN_W10
 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W.1.) krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami.

Umiejętności

CKN_U2
 Student/ka potrafi:

(B.2.U.6) diagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i projektować dla niego odpowiednie wsparcie.
oszacować trafność i skuteczność wsparcia udzielonego uczniom ze SPE.
CKN_U3
Student/ka potrafi:
(B.1.U.6.) identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.
(B.1.U.6.) rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.
CKN_U7
Student/ka potrafi podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia oraz promować osiągnięcia uczniów.
CKN_U12
Student/ka potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz projektować sposoby przezwyciężania trudności w uczeniu się, korzystając z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i poza nią.

Kompetencje społeczne (postawy)

CKN_K4
Student/ka jest gotowy/a do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej.
CKN_K7
Student/ka jest gotowy/a do współpracy z nauczycielami, pedagogami i specjalistami w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i trudnościami w uczeniu się

Kontakt

dorota.dykalska@ug.edu.pl